

Läget i länet

Arbetsmarknad och ekonomi

november 2014

Länsstyrelsen
Stockholm

Läget i länet är en sammanställning av nyheter och statistik som tar sikte på att belysa det regionala perspektivet med inriktning mot arbetsmarknaden och den allmänekonomiska utvecklingen. Statistiken har hämtats från källor som Statistiska Centralbyrån, Arbetsförmedlingen, Tillväxtanalys m.fl. och bearbetats och analyserats vid Avdelningen för Tillväxt, Länsstyrelsen i Stockholms län. Tidigare underlag kan hämtas hem via Länsstyrelsens hemsida: www.lansstyrelsen.se/stockholm.

Rapportförfattare/Kontaktuppgifter:

Länsstyrelsen i Stockholms län

Avdelningen för tillväxt

Per Bark

Mobil: 070 520 50 68

e-post: per.bark@lansstyrelsen.se

Inledning

EU-kommissionen har en dyster syn på den ekonomiska utvecklingen. För unionen som helhet förväntas tillväxten för 2014 stanna på 1,3 procent. Det är lägre än förhoppningarna i våras. Kommissionen skriver bl.a. ner prognosen för EU:s ekonomiska motor Tyskland. Tillväxten antas däremot sätta fart i bland annat Irland och i ett antal tidigare krisländer. Arbetslösheten uppskattas till 10,3 procent för helåret 2014, och under 2015 sker endast en marginell förbättring.

Utsikterna för Sverige skrivs också ned och generellt utvecklas makroindikatorerna för Sverige något sämre än vad som anges i regeringens budgetproposition. En delförklaring till Sveriges modesta tillväxt i förhållande till tidigare förhoppningar är utvecklingen av nettoexporten. Den inhemska efterfrågan är förhållandevis hög, men utvecklingen i övriga Europa innebär att efterfrågan på svenska produkter är fortsatt låg. För ett litet exportberoende land som Sverige är omvärldens konjunktur av stor betydelse.

Mer pessimistiska hushåll och nollränta

I oktober sjönk hushållens konfidensindikator kraftigt och ligger nu under det historiska genomsnittet. Framförallt var förväntningarna på den egna och svensk ekonomi på ett års sikt betydligt mer pessimistiska än tidigare. Utvecklingen är oroande eftersom det är hushållen som har, och förväntas fortsatt driva Sveriges ekonomiska tillväxt de närmaste åren.

I slutet av oktober överraskade Riksbanken marknaden genom att sänka reporäntan ända ner till noll. Riksbanken menar att svensk ekonomi är förhållandevis stark, men konstaterar också att inflationen är för låg. Samtidigt konstaterades att räntesänkningen ökar riskerna med hushållens höga skuldsättning och Riksbanken ser gärna åtgärder som riktar sig mot hushållens efterfrågan på krediter. I november beslutet även Finansinspektionen att föreslå skärpta krav på amorteringar.

Den senaste nationella arbetsmarknadsstatiken visar att såväl antalet som andelen sysselsatta och antalet arbetade timmar ökar parallellt med sjunkande arbetslöshet.

Ett Sverige som håller ihop

I oktober presenterade den nya regeringen budgetpropositionen *Ett Sverige som håller ihop*. Regeringen bedömer att den svenska ekonomin växlar upp gradvis under de närmaste åren och att arbetslösheten successivt minskar. Samtidigt finns tydliga risker för en svagare utveckling. Sammantaget innehåller budgeten nya satsningar motsvarande drygt 25 miljarder kronor. Regeringens jobbpaket omfattar knappt åtta miljarder och innefattar investeringar i infrastruktur och bostäder, samt satsningar på svensk export m.m.

Regeringen formulerar vidare ett mål för arbetsmarknadspolitiken om att antalet personer som arbetar och antalet arbetade timmar i ekonomin ska öka så mycket att Sverige år 2020 ska ha lägst arbetslöshet i EU. För att få fler i arbete satsar regeringen på ett nytt kunskapslyft, utbildningskontrakt för ungdomar, traineejobb för unga och extratjänster i välfärden. Den största

satsningen (knappt två miljarder) sker på ett kunskapslyft. Det omfattar bland annat fler högskoleplatser och utökade möjligheter att läsa på komvux.

Fas 3 (eller sysselsättningsfasen), den sista delen i jobb- och utbildningsgarantin och som infördes 2007, ska avskaffas och ersättas med extratjänster. I september uppgick antalet deltagare i sysselsättningsfasen till 34 000 personer (i Stockholms län 5 400). Extratjänsterna börjar gälla efter årsskiftet men endast 4 400 extratjänster är budgeterade för 2015. 2016 väntas volymen växa kraftigt och uppgå till 24 000.

Sammanfattning

- ▶ Sysselsättningen i Stockholms län uppgår till 70,8 procent. Det motsvarar drygt 1 160 000 sysselsatta.
- ▶ På ett års sikt har antalet sysselsatta ökat med 22 200 personer.
- ▶ Arbetslösheten lämnas oförändrad på 6,6 procent jämfört med tredje kvartalet 2013. Totalt räknas antalet arbetslösa till 82 600 personer.
- ▶ Ungdomsarbetslösheten uppgick till 18,6 procent eller 26 100 under det tredje kvartalet. Det innebär att ungdomar svarar för en knapp tredjedel av samtliga arbetslösa.
- ▶ Vaxholm och Danderyd har lägst medan Södertälje och Botkyrka har högst arbetslöshet i länet.
- ▶ Omsättningen i näringslivet ökade med 5,9 procent under det andra kvartalet. Det är den högsta ökningen på ett års sikt sedan fjärde kvartalet 2012.
- ▶ Antalet nyregistrerade personbilar ökar, vilket historiskt sett är en indikator på att ekonomin går bra.
- ▶ Länets befolkning fortsätter att öka. Under årets tre första kvartal ökade befolkningen med 29 400. För helåret förväntas en ökning på omkring 37 000 personer.

I det följande behandlas arbetsmarknaden, nystartade företag, konkurser och näringslivets omsättning i Stockholms län. Underlaget avslutas med övriga nyheter i korthet som relaterar till den allmänekonomiska utvecklingen. I *tabell 1* redovisas några av regionens nyckeltal.

Nyckeltal	Referensperiod	2014	2013	Förändring
Sysselsättning	Tredje kvartalet	70,8 %	70,5 %	0,3 p.e
Arbetslöshet	Tredje kvartalet	6,6 %	6,6 %	0 p.e
Omsättning	Andra kvartalet	524mdkr	555mdkr	5,9 %
Nystartade företag	Tredje kvartalet	4 801	4 479	7 %
Konkurser	Tredje kvartalet	446	482	- 7 %

Tabell 1. Nyckeltal för Stockholmsregionen

Utvecklingen på arbetsmarknaden

I detta avsnitt presenteras utvecklingen och nuläget på arbetsmarknaden. När det gäller uppgifter på länsnivå används den officiella arbetsmarknadsstatistiken (AKU) från Statistiska Centralbyrån. Avslutningsvis ges en kortfattad bild kring läget på kommunnivå genom Arbetsförmedlingens statistik. Denna bör inte jämföras med den som tillhandahålls via SCB. Se bilaga 1 för mer information kring arbetsmarknadsstatistik, AKU och om revideringen av AKU för åren 2010-2012.

Några definitioner

Arbetskraft, sysselsättning, och arbetslöshet är tre makrovariabler med vilka utvecklingen på arbetsmarknaden kan beskrivas. När man analyserar utvecklingen på arbetsmarknaden är det avgörande att känna till hur begreppen definieras och hur förändringar ska tolkas.

- ▶ **Arbetskraften** är summan av antalet sysselsatta och arbetslösa. Arbetskraftsdeltagandet är arbetskraften i förhållande till befolkningen i åldersgruppen 15-74 år (SCB).
- ▶ **Andelen sysselsatta** beräknas genom att sätta antalet sysselsatta i förhållande till befolkningen, 15-74 år (SCB).
- ▶ **Andelen arbetslösa** definieras som antalet arbetslösa i förhållande till arbetskraften (SCB).

Sysselsättning i Stockholms län

På ett års sikt har antalet sysselsatta i Stockholms län ökat med 22 200. Det är framförallt sysselsatta kvinnor som har ökat (14 200). Antalet sysselsatta uppgick därmed till drygt 1,16 miljoner personer under det tredje kvartalet, vilket ger länet en arbetsmarknadsandel på 24 procent. Omräknat till andel av befolkningen (15-74 år) beräknas sysselsättningsgraden till 70,8 procent, vilket kan jämföras med 70,5 procent vid motsvarande tidpunkt 2013, se *diagram 1* och *2*. Män (73,2 procent) har fortsatt en högre sysselsättning än kvinnor (68,5).

I Skåne och Västra Götaland ökade antalet sysselsatta med 9 600 respektive 14 900 personer. Sysselsättningen i Skåne uppgick därmed till 65,4 och i Västra Götaland till 68,8 procent, vilket är signifikant lägre än i Stockholms län. I riket som helhet ökade antalet sysselsatta med drygt 90 000 personer och sysselsättningen ökade till 67,6 procent (66,7 procent om man räknar bort Stockholms län). För första gången sedan 2008 har Stockholms län inte längre den högsta uppskattade sysselsättningen. Halland har tillsammans med t.ex. Uppsala haft en god utveckling och ökar till 72,3 respektive 69,6 procent. Gävleborg (61,3 procent) har tillsammans med Blekinge (62,3) lägst sysselsättning, se *bilaga 2* för samtliga läns sysselsättningsstatistik.

Av de sysselsatta uppger 70 500 att de är undersysselsatta. Det innebär att de både kan och vill arbeta mer än vad de faktiskt gör. Andelen undersysselsatta uppgår därmed till sex procent, vilket är marginellt lägre än motsvarande andel i övriga riket. Ungdomar (15-24 år) är fortsatt överrepresenterade bland undersysselsatta personer. I övriga riket är antalet undersysselsatta kvinnor fler än antalet undersysselsatta män. I Stockholm är fördelningen mellan kvinnor och män jämn.

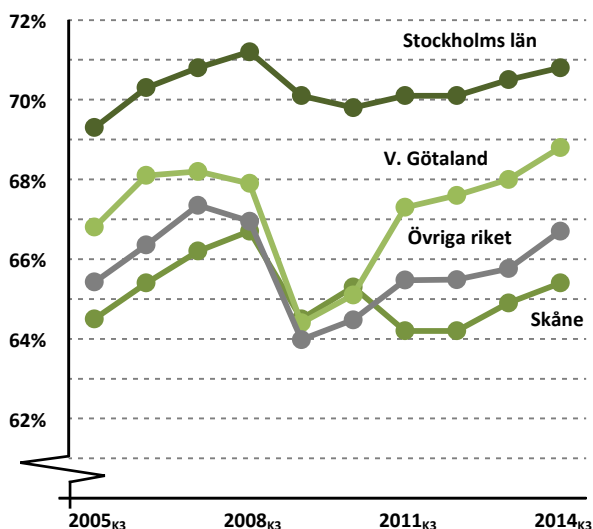

Diagram 1. Andel sysselsatta (15-74 år), 2005_{K3}-2014_{K3}.
Källa: AKU

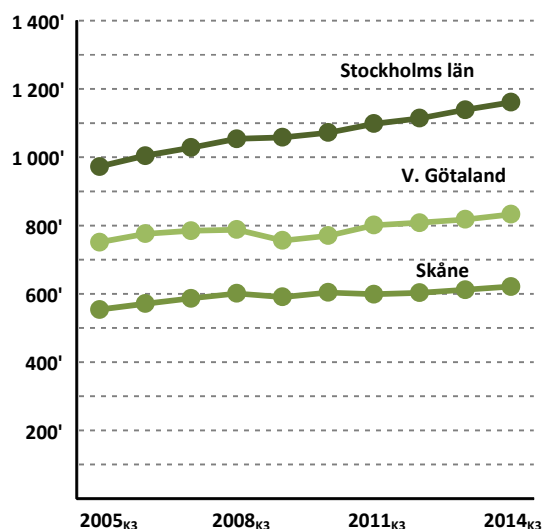

Diagram 2. Antal sysselsatta (15-74 år) 2005_{K3}-2014_{K3}.
Källa: AKU

Bland dem som är anställda har 82 procent en fast anställning medan 18 procent (eller 181 000 personer) har en tidsbegränsad anställning. Kvinnor har i högre utsträckning än män en tidsbegränsad anställning och trenden sedan 2009 är att antalet och andelen med en tidsbegränsad anställning ökar.

Högst sysselsättning i åldersgruppen 25-54 år

Högst sysselsättning (88 procent) har åldersgruppen 25-54 år medan personer 65 år eller äldre har lägst (21), se *diagram 3*. Dessa två åldersgrupper förklarar en del av regionens höga sysselsättning jämfört med andra län. Sammantaget utgör åldersgruppen 25-54 år 58 procent av länets befolkning i åldern 15-74 år. Åldersgruppens motsvarande andel i övriga riket är 51 procent. Allt annat lika innebär det att ju större åldersgruppen är i förhållande till andra åldersgrupper desto högre är sysselsättningen. Därutöver uppgår sysselsättningskillnaden med övriga riket till drygt två procentenheter i den aktuella åldersgruppen, till Stockholms fördel.

Den åldersgrupp där sysselsättningskillnaden mellan länet och övriga riket är störst är bland personer som är 65 år eller äldre. I Stockholm är sysselsättningen 21 procent, medan motsvarande andel i övriga riket är 16 procent. En bidragande anledning till diskrepansen är att det är vanligt förekommande att sysselsätta personer som är 65+ år är företagare och i Stockholms län är andelen företagare högre än i övriga riket.

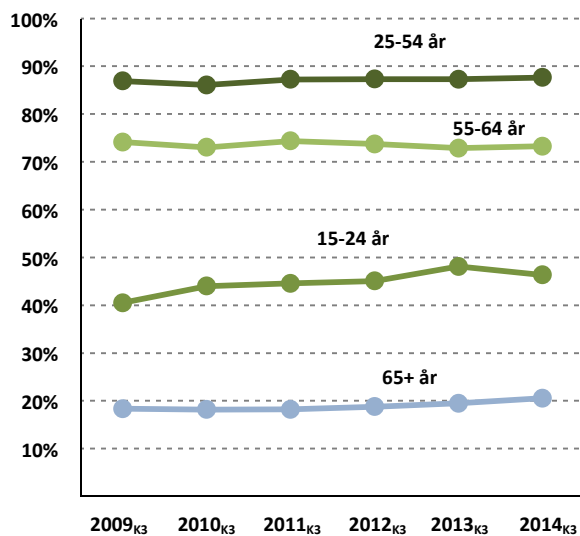

Diagram 3. Sysselsättning, uppdelat på ålder. Källa: AKU

Årlig och kumulativ sysselsättningstillväxt

Sysselsättningsökningen på drygt 22 000 motsvarar en relativ antalsökning på två procent, vilket är på ungefär samma nivå som i övriga riket, se *diagram 3*. Däremot skiljer sig den ackumulerade utvecklingen i Stockholm från den i övriga riket. Sedan 2005 har antalet sysselsatta ökat med nästan 20 procent i Stockholm, medan motsvarande ökning i övriga riket är drygt sju procent, se *diagram 4* och *5*.

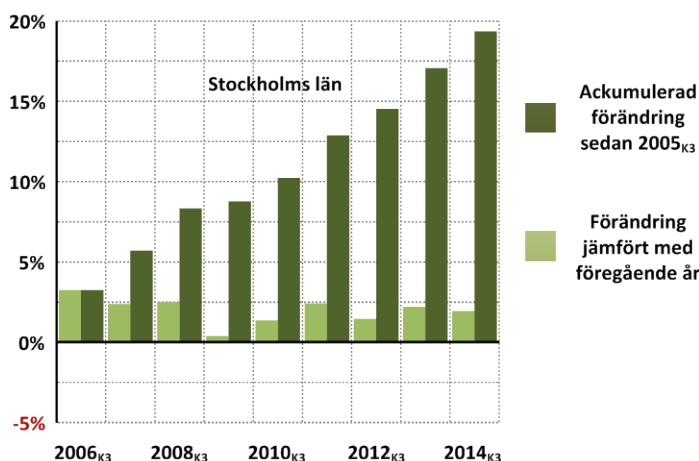

Diagram 4. Årlig och ackumulerad förändring av antalet anställda i Stockholms län. **Källa:** AKU

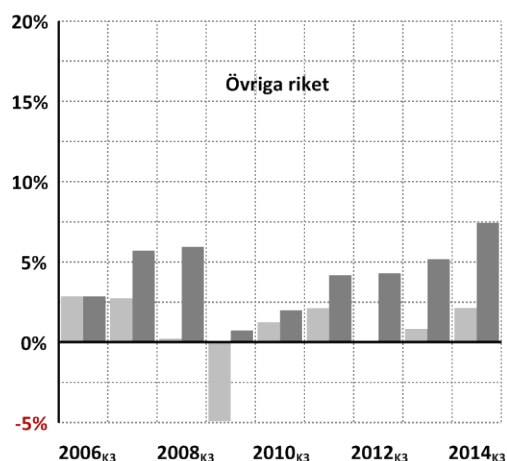

Diagram 5. Årliga och ackumulerad förändring av antalet anställda, riket. **Källa:** AKU

Utrikes födda svarar för knappt hälften av sysselsättningsökningen

Sedan 2009 har antalet sysselsatta ökat med 103 000 personer. Utrikes födda svarar för 47 procent av ökningen. Antalet utrikes födda som är sysselsatta har därmed ökat med 21 procent och inrikes födda har ökat med sju procent. Det är framförallt gruppen utrikes födda män som

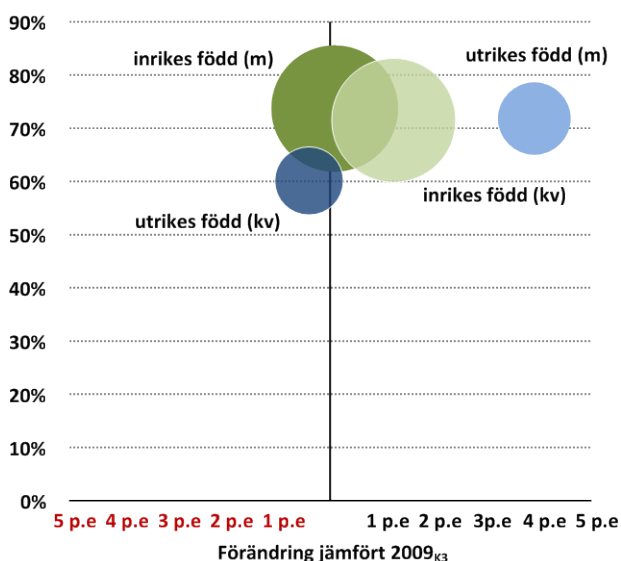

Diagram 6. Sysselsättning 2014 och utveckling sedan 2009, inrikes och utrikes födda. **Källa:** AKU

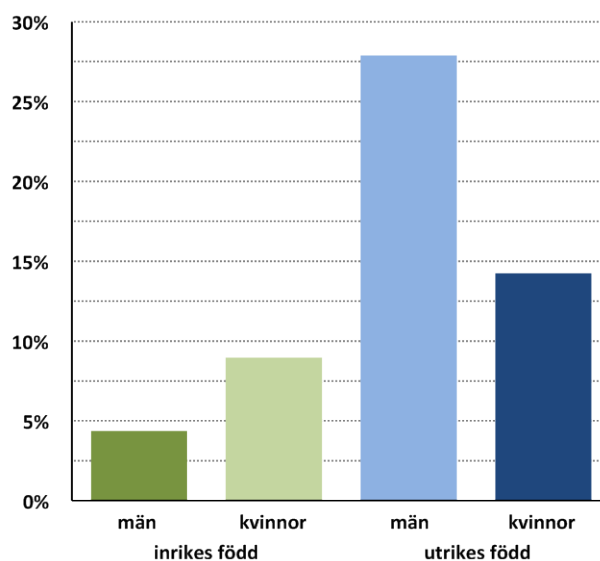

Diagram 7. Utveckling av antal sysselsatta sedan 2009, inrikes och utrikes födda. **Källa:** AKU

har ökat kraftigt (28 procent), medan antalet sysselsatta inrikes födda män ökat minst (fyra procent), se *diagram 7*. Därigenom har utrikes födda män ökat sysselsättningsgraden till 71,8 procent, vilket kan jämföras med 71,5 och 73,7 procent för inrikes födda kvinnor respektive män. I övriga riket är sysselsättningen bland utrikes födda män nästan elva procentenheter lägre (60,9). Bland utrikes födda kvinnor är sysselsättningsgraden drygt fem procentenheter högre i Stockholms län (60,1 procent) jämfört med övriga riket.

Fortsatt högst sysselsättning i Stockholm stad

Stockholm stad har fortsatt en högre sysselsättning (74,1 procent) än Göteborg och Malmö, se *diagram 8 och 9*. Precis som i övriga länet har män en högre sysselsättning än kvinnor.¹ Sammantaget räknas antalet sysselsatta till 515 700 personer, vilket är knappt 81 000 fler än Malmö (154 900) och Göteborg (281 000) sammantaget. På två års sikt har antalet sysselsatta ökat med knappt 33 000 personer, där en stor del av ökningen skedde under 2013. Om utvecklingen fortsätter så kommer Stockholm att ha dubbelt så många sysselsatta som Göteborg runt år 2020². I jämförelse med övriga länet (68,5 procent) så är sysselsättningen 5,6 procentenheter högre i Stockholms stad.

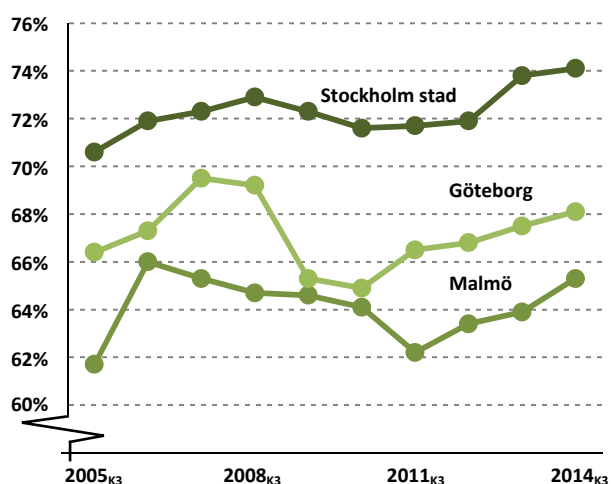

Diagram 8. Andel sysselsatta (15-74 år) i Stockholm, Malmö och Göteborg, 2005_{K3}-2014_{K3}. **Källa:** AKU

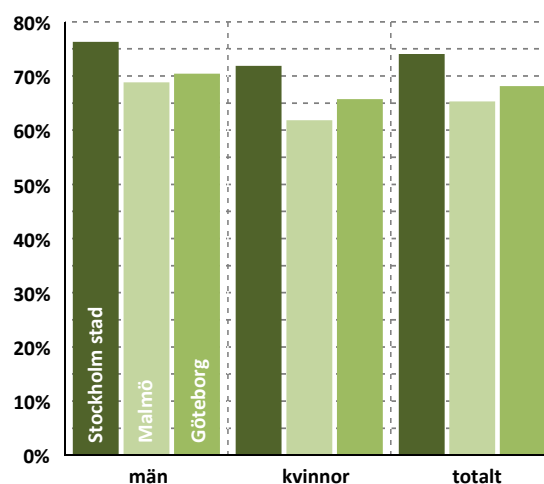

Diagram 9. Andel sysselsatta, uppdelat på kön, 2005_{K3}-2014_{K3}. **Källa:** AKU

Efterfrågan på arbetskraft högre i Stockholms län än i övriga riket³

Antal lediga jobb i den privata sektorn ökade med knappt 15 procent till 62 100 i riket som helhet. I Stockholm uppgick antalet lediga jobb till knappt 20 000, se *diagram 10*. I riket som helhet har antalet vakanser⁴ ökat från 16 700 till 21 900 under det senaste året. Det motsvarar en ökning på

¹ För män i Stockholm stad uppgår sysselsättningen till 76,3 och för kvinnor 71,9 procent

² En grov beräkning som baserar sig på att utvecklingen framöver ligger i linje med utvecklingen 2005-2013 för såväl Stockholm som Göteborg

³ Statistiken omfattar det andra kvartalet, 2014. Den 19 november redovisar Statistiska Centralbyrån (SCB) statistiken för det tredje kvartalet.

⁴ Ett ledigt jobb definieras som en ledig tjänst som har utlysts och möjliggjorts för externa sökande.

31 procent och indikerar att efterfrågan på arbetskraft har ökat. I Stockholms län uppgick antalet vakanser till 8 400, vilket kan jämföras med 6 200 under det andra kvartalet 2013, se *diagram 11*.

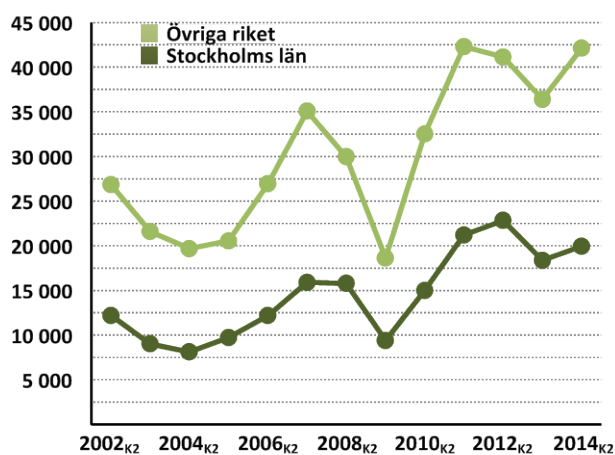

Diagram 10. Antal lediga jobb (privat sektor) i Stockholms län och övriga riket. **Källa:** SCB

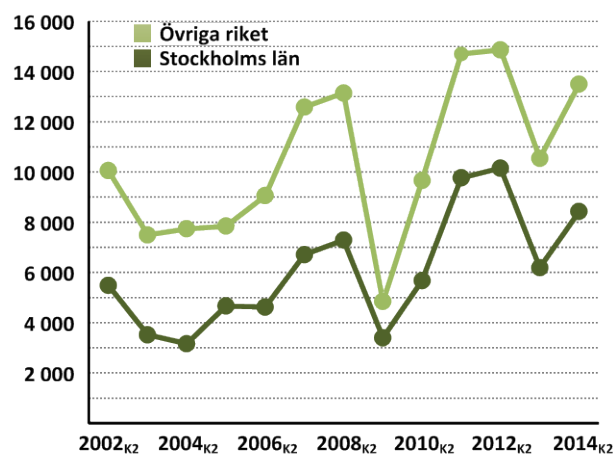

Diagram 11. Antal vakanser (privat sektor) i Stockholms län och övriga riket. **Källa:** SCB

Genom att sätta antalet lediga jobb eller antalet vakanser i relation till antalet anställda erhålls normaliserade mått; rekryteringsgrad och vakansgrad. I Stockholm uppgick rekryteringsgraden till 2,2 och vakansgraden till 1,0 procent. Det kan jämföras med 2,0 och 0,7 procent i riket som helhet. Det tyder på en högre rekryteringsaktivitet och en högre relativ brist på arbetskraft i Stockholms län än i övriga riket.

Antalet nya lediga platser ökade även hos Arbetsförmedlingen under oktober. Ökningen berodde främst på en ökning av antalet platser inom finansiell verksamhet och företagstjänster.

Andelen arbetslösa uppgår till 6,6 procent

Såväl antalet som andelen arbetslösa i Stockholms län lämnas mer eller mindre oförändrad jämfört med tredje kvartalet 2013, se *diagram 12*. Det innebär att arbetslösheten uppgår till 6,6 procent, vilket motsvarar 82 600 personer, se *diagram 13*. I övriga riket är utvecklingen likartad.

I Halland har arbetslösheten minskat från 6,6 till 4,2 procent under det senaste året. Därmed har Halland lägst och Stockholms län den femte lägsta uppskattade arbetslösheten. Högst arbetslöshet har Skåne (9,3 procent), följt av Blekinge (9,1) och Gävleborg (8,6), se *bilaga 2* för arbetslöshetsstatistik för samtliga län.

Ett ledigt jobb som behövde tillsättas omgående vid mätillfället och som inte var bemannad, definieras som en vakans. Alla uppgifter om efterfrågan på arbetskraft kommer från SCB:s *Konjunkturstatistik över vakanser*

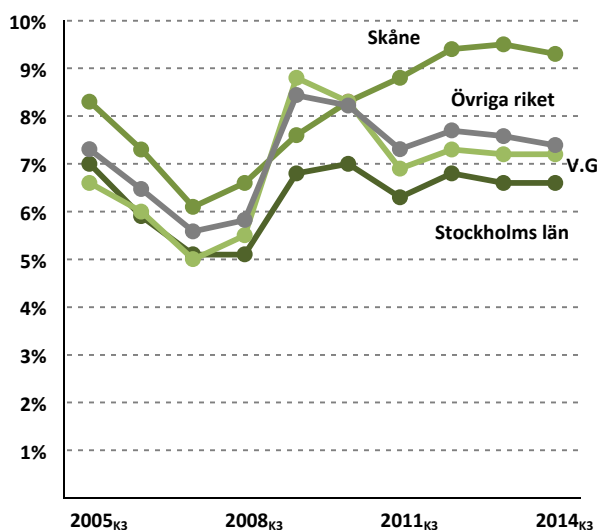

Diagram 12. Andel arbetslösa (15-74 år), 2005_{K3}-2014_{K3}.
Källa: AKU

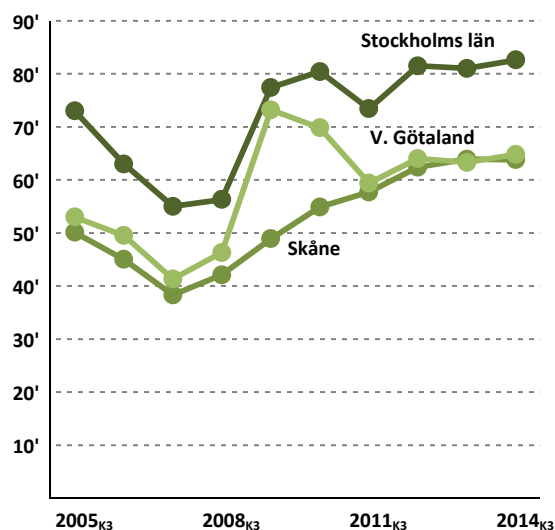

Diagram 13. Antal arbetslösa (15-74 år), 2005_{K3}-2014_{K3}. Källa: AKU

Arbetslösheten i arbetskraften som helhet är fortsatt jämt fördelad mellan kvinnor och män. Bland utrikes födda har män och kvinnor en arbetslöshet på 11,8 respektive 13,5 procent. Inrikes födda ligger generellt på en lägre nivå, och utvecklingen tyder på att kvinnor (4,3 procent) har haft en något mer gynnsam utveckling jämfört med män (4,9). Den underliggande statistiken pekar på att arbetslöshetslängdens varaktighet minskat. För ungdomar uppgick den genomsnittliga arbetslöshetsperioden till tolv veckor och för personer 25 år eller äldre till 40 veckor.

Arbetsförmedlingens statistik för oktober månad visar vidare att andelen inskrivna som arbetslösa är lägre idag än för ett år sedan. Antalet inskrivna som arbetslösa har minskat med 4 400 personer sedan oktober 2013.

Färre personer varslas om uppsägning

Antalet personer som varslats om uppsägning har trendmässigt minskat under en längre tid. I oktober varslades 1 360 personer om uppsägning, vilket är knappt 200 färre än under oktober 2013. Sett till perioden januari-oktober har 1 500 färre personer varslats jämfört med motsvarande period föregående år. Utvecklingen tyder på – allt annat lika – att inflödet i arbetslöshet kommer att vara lägre.

26 100 arbetslösa ungdomar

Antal arbetslösa ungdomar (15-24 år) räknas till 26 100 personer, varav 8 200 är heltidsstuderande. Omräknat innebär det att arbetslösheten uppgår till 18,4 procent (se *diagram 14*), vilket är i nivå med ungdomsarbetslösheten i övriga riket. 18,4 procent är det officiella arbetslöshetsmättet, men om man skulle exkludera heltidsstuderande så uppgår arbetslösheten till 13,4 procent.

Eftersom gruppen ungdomar är liten bör ett viss mått av försiktighet tillämpas vid jämförelser. Mot denna bakgrund kan det ändå konstateras att skillnaden mellan utrikes (34,4 procent) och inrikes födda (15,4) ungdomar uppgick till 19 procentenheter under det tredje kvartalet, se *diagram 15*. Det är en signifikant skillnad.

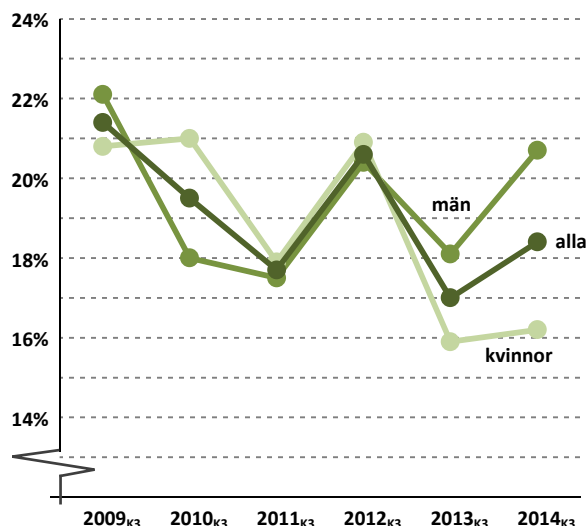

Diagram 14. Ungdomsarbetslöshet (15-24 år), i Stockholms län, 2009_{K3}-2014_{K3}. Källa: AKU

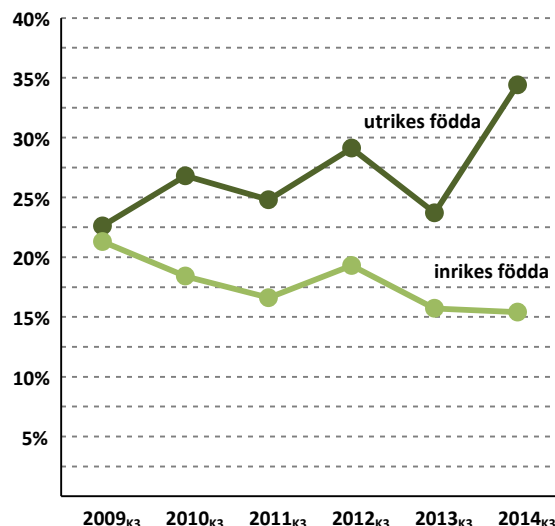

Diagram 15. Ungdomsarbetslöshet bland inrikes och utrikes födda, 2009_{K3}-2014_{K3}. Källa: AKU

Sysselsättningen bland ungdomar uppgår till 46 procent och 108 000 ungdomar befinner sig utanför arbetskraften (det vill säga de är varken sysselsatta eller arbetslösa). Den stora merparten av dessa befinner sig i någon form av studier.

Den inomregionala bilden

De uppgifter som anges under detta avsnitt ska inte sammanblandas med de mått och definitioner som återgetts ovan. Uppgifterna är hämtade från Arbetsförmedlingen och avser inskrivna arbetslösa i förhållande till en registerbaserad arbetskraft. Inskrivna arbetslösa (benämns som arbetslös nedan) består av öppet arbetslösa och personer i program, se *bilaga 1* för mer information.

Även om länet som helhet har en låg arbetslöshet har kommunerna i nordöstra delen av länet överlag en ännu lägre arbetslöshet, se *karta 1* och *tabell 5*. Vaxholm (2,3 procent), Danderyd (2,5), Vallentuna (2,6) och Täby (2,8) har t.ex. lägst arbetslöshet av samtliga 290 kommuner. Vid sidan av att ha lägst arbetslöshet som helhet har Vaxholm även lägst ungdomsarbetslöshet i såväl länet som riket. Vallentuna har lägst arbetslöshet bland utrikes födda, se *tabell 2-4*.

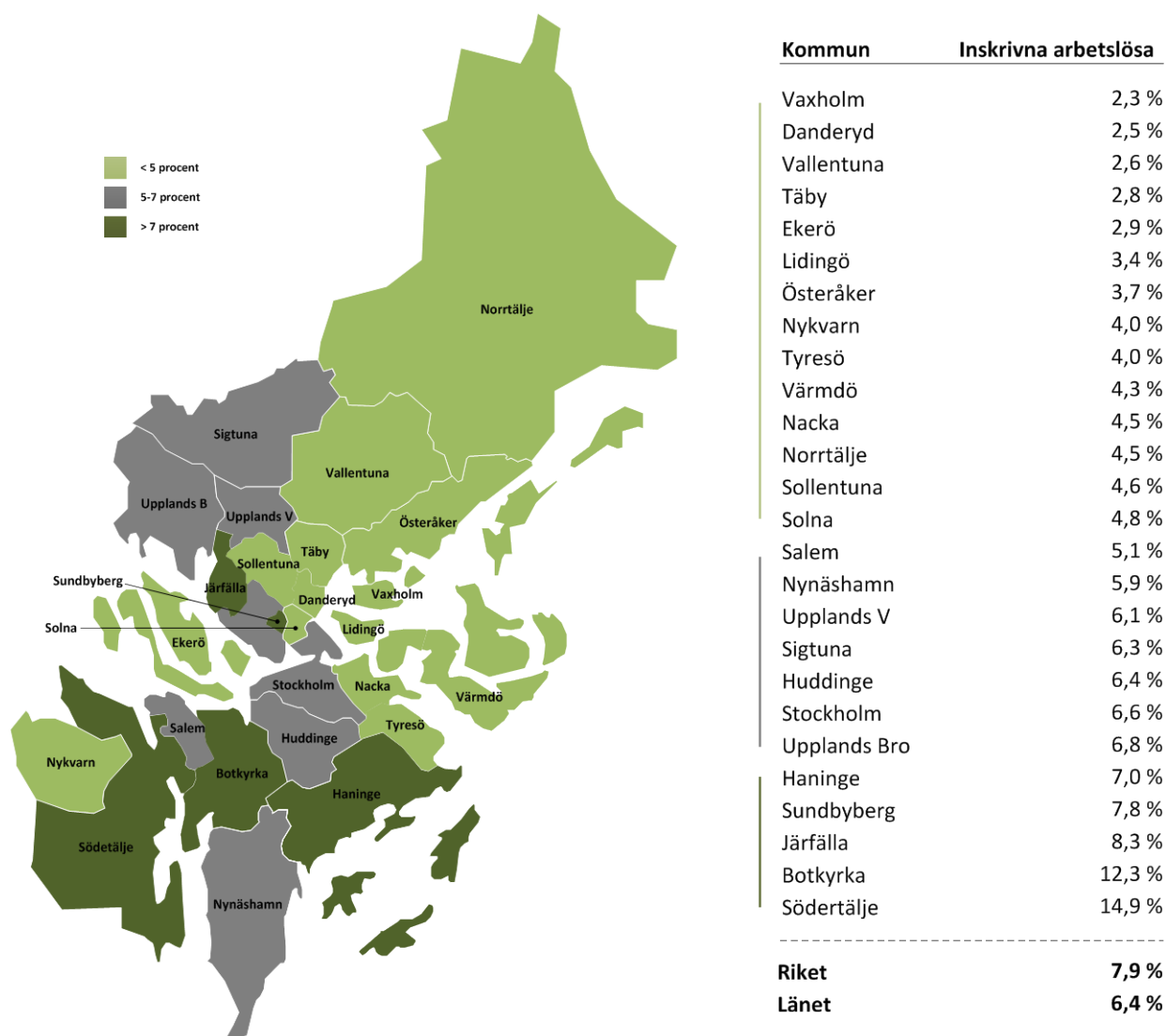
Stockholm stad har i kraft av sin storlek flest antal arbetslösa (31 300) vilket motsvarar 44 procent av länets totala antal arbetslösa. I mindre kommuner som Vaxholm och Nykvarn uppgår antalet arbetslösa till 100-200 personer. Se *bilaga 3* för andel arbetslösa fördelat på kommun och kön.

Södertälje har tillsammans med Malmö och Landskrona högst andel av arbetskraften som saknar arbete (samtliga 14,9 procent). Vid sidan av Södertälje är Botkyrka och Järfälla de enda kommunerna i länet med en högre andel som saknar arbete än riket som helhet.

ungdomar (18-24 år)		utrikes födda		alla	
Vaxholm	4,4 %	Vallentuna	5,6 %	Vaxholm	2,3 %
Lidingö	4,6 %	Vaxholm	6,2 %	Danderyd	2,5 %
Täby	4,8 %	Täby	6,3 %	Vallentuna	2,6 %
Danderyd	4,8 %	Danderyd	6,3 %	Täby	2,8 %
Strömsund	5,1 %	Knivsta	7,2 %	Knivsta	2,8 %
Solna	6,0 %	Ekerö	7,4 %	Öckerö	2,8 %
Riket	15,0 %	Riket	20,8 %	Riket	7,9 %
Länet	9,5 %	Länet	14,8 %	Länet	6,4 %

Tabell 2-4. De sex kommunerna med lägst arbetslöshet (saknar arbete) bland ungdomar, utrikes födda och alla. Uttryckt som andel av arbetskraften. **Källa:** Arbetsförmedlingen

Nivån är med några få undantag lägre i länets kommuner idag än för ett år sedan. Totalt har 44 kommuner en arbetslöshet som ligger under fem procent. Av dessa är 14 – eller en knapp tredjedel – Stockholmskommuner. Totalt har knappt 26 000 personer varit inskrivna som arbetslösa i minst ett år. Av dessa var drygt 16 000 eller 63 procent utrikes födda.

Karta 1. Arbetslösheten (16-64 år) i länets kommuner, oktober 2014. **Källa:** Arbetsförmedlingen

Tabell 5. Arbetslösheten (16-64 år) i länets kommuner, oktober 2014. **Källa:** AF

Konkurser och nystartade företag

Det startades drygt 4 800 företag under det tredje kvartalet⁵, se *diagram 16* och *tabell 6*. Det är sju procent fler än motsvarande kvartal 2013. Det är dessutom det högsta nyföretagandet som noterats under det tredje kvartalet. 2011 noterades det högsta nyföretagandet på helårsbasis då drygt 24 000 nya företag startades. Om utvecklingen följer tidigare år beräknas nyföretagandet för 2014 landa på mellan 21-22 000 nya företag. I *bilaga 4* redovisas antal nystartade företag för årets tre första kvartal per kommun.

I Västra Götaland ökade nyföretagandet med tolv procent till drygt 2 200. Riket som helhet hade ungefär samma utveckling som Stockholm medan nyföretagandet ökade marginellt i Skåne. Sammantaget svarar storstadsregionerna för två tredjedelar av nyföretagandet. Enbart Stockholm svarar för 35 procent.

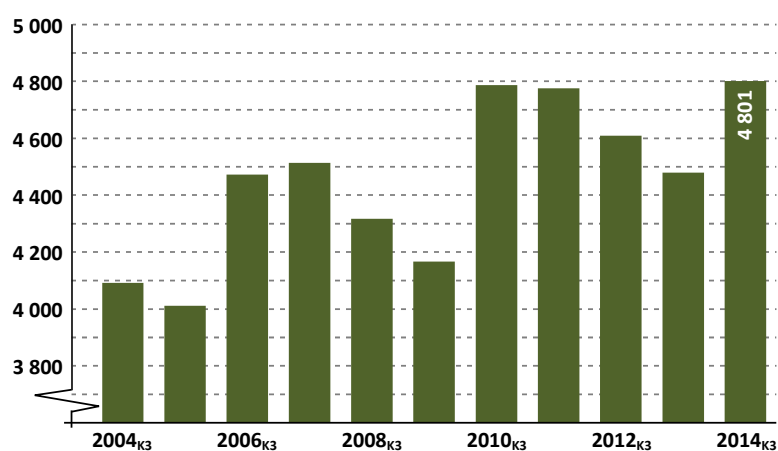

Diagram 16. Antal nystartade företag under tredje kvartalet för resp. år i Stockholms län. **Källa:** Bolagsverket

Region	2014 _{K3}	Δ (2013 _{K3})	2014 _{K1-K3}
Stockholm	4 801	322	15 989
V. Götaland	2 219	236	7 363
Skåne	1 806	15	5 928
Uppsala	445	48	1 461
Riket	13 657	935	45 634
Riket (ex. AB län)	8 856	613	29 645

Tabell 6. Nystartade i storstadsregionerna jämfört med 2013_{K3} **Källa:** Bolagsverket

Samtidigt försattes 446 företag i konkurs under det tredje kvartalet, vilket är 36 färre än under motsvarande period föregående år. Sett till årets tre första kvartal uppgår antalet konkurser därmed till drygt 1 700 företag i Stockholmsregionen.

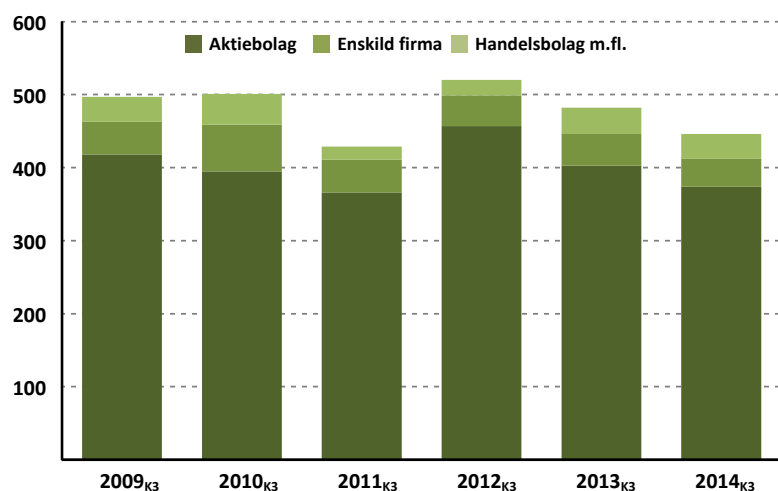

Diagram 17. Antal konkurser under det tredje kvartalet för perioden 2009-2014 i Stockholm län. **Källa:** SCB

Region	2014 _{K3}	Δ (2013 _{K3})	2014 _{K1-K3}
Stockholm	446	-36	1 726
V. Götaland	221	-19	1 726
Skåne	228	4	765
Uppsala	35	-1	130
Riket	1 411	-87	5 233
Riket (ex. AB län)	965	-51	3 507

Tabell 7. Konkurser i storstadsregionerna under det tredje kvartalet 2014. **Källa:** SCB

⁵ Därutöver startades 1992 nya företag under oktober, vilket är marginellt fler än under oktober 2013

Näringslivets omsättning ökade med knappt sex procent

Omsättning i Näringslivet

Statistiken kring näringslivets omsättning beställs från SCB och bygger på momsregistrerade företags skyldighet att lämna uppgifter om mervärdesskatt i en separat skattedeclaration till Skatteverket.

Näringslivets omsättning⁶ i Stockholms län ökade med 5,9 procent på ett års sikt under det andra kvartalet. Därmed är utvecklingen starkare än under föregående kvartal och på den högsta nivån sedan fjärde kvartalet 2012, se *diagram 18*. Utvecklingen var också något starkare i länet än i övriga riket där omsättningen ökade med fem procent.

I tjänstesektorn ökade omsättningen med sex procent, vilket är den största ökningen de senaste sex kvartalen. Handeln som utgör en stor del av ekonomin fortsatte att gå starkt och ökade sin omsättning med nio procent. Det är den starkaste utvecklingen för handeln sedan den kraftiga återhämtningen efter finanskrisen.

Efter ett par svaga år visar tillverkningsindustrin – som svarar för en liten del av regionens näringsliv – ökad omsättning (fem procent) för andra kvartalet i rad. Omsättningstillväxten var den högsta för tillverkningsindustrin sedan första kvartalet 2011. I övriga riket där tillverkningsindustrins andel av det totala näringslivet är tre gånger större än i länet ökade omsättningen med 2,4 procent på ett års sikt.

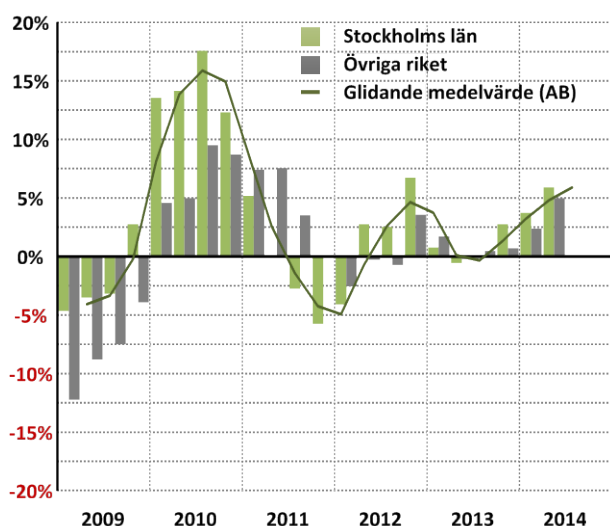

Diagram 18. Näringslivets omsättning i Stockholms län och övriga riket, fasta priser, kalenderkorrigerat och utveckling på ett års sikt. **Källa:** SCB/egen bearbetning

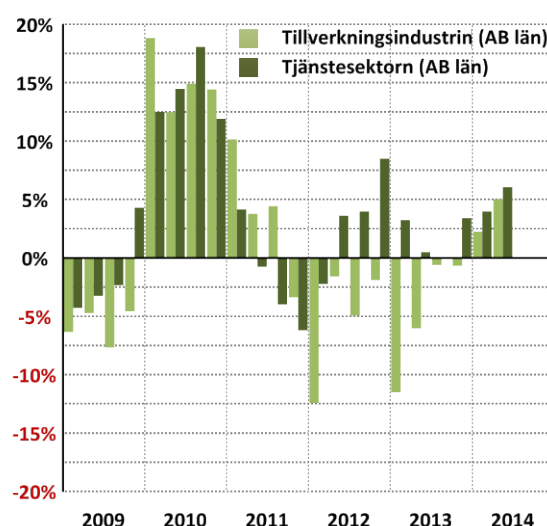

Diagram 19. Omsättning, tjänstesektor & tillverkningsindustrin i Stockholms län, utveckling på ett års sikt, kalenderkorrigerat. **Källa:** SCB/egen bearbetning

⁶ Alla uppgifter är kalenderkorrigerade, fastprisberäknade och avser utvecklingen på ett års sikt

Övrigt i korthet

► Länets befolkning har ökat med 29 400

Under årets tre första kvartal uppgick länets befolkningsökning till 29 391. Det är nästan 1 000 fler än under motsvarande period 2013. Det pekar på en befolkningsökning på omkring 37 000 för helåret 2014. I Västra Götaland och Skåne ökade befolkningen med 14 300 respektive 11 400.

Alla kommuner ökade sin befolkning och Stockholm stad ökade mest med 12 300. Stadens befolkning uppgår nu till knappt 910 000 personer. I förhållande till befolkningsstorleken var ökningen högst i Sundbyberg, Upplands-Bro och Tyresö. Danderyd, Nynäshamn och Lidingö hade den lägsta befolkningsökningen. Alla kommuner i länet utom Norrtälje hade ett födelseöverskott och alla kommuner hade ett positivt flyttnetto. Se *bilaga 5* för befolkningsutveckling i länets kommuner

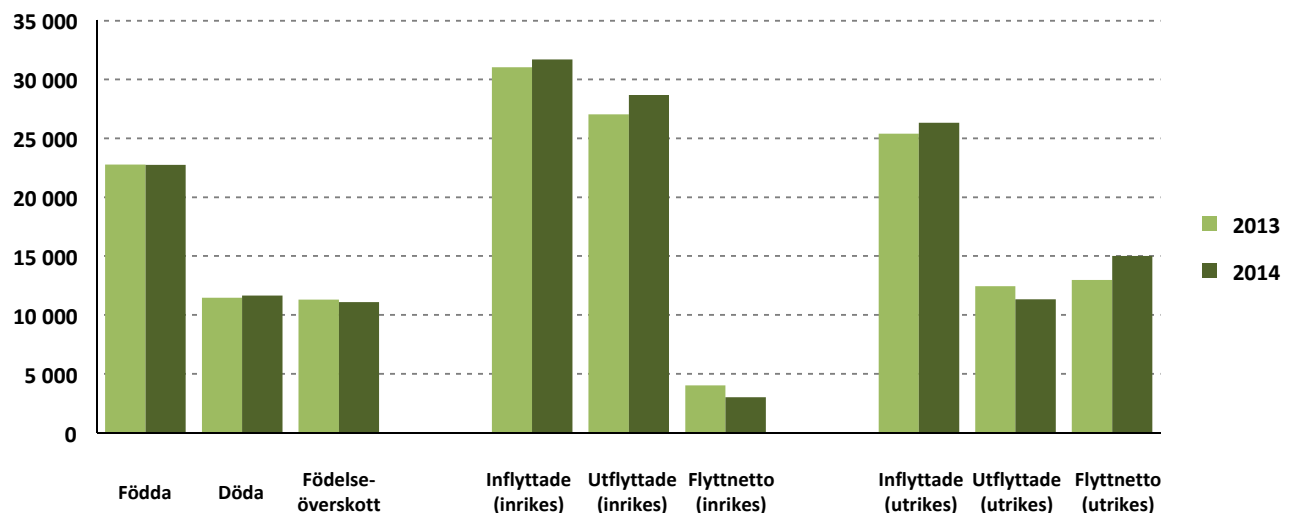

Diagram 20. Befolkningsförändringar uppdelat på kategori 2013_{K1-K3} och 2014_{K1-K3}. Källa: SCB

► Handelskammarens konjunkturindikator ökar under det tredje kvartalet

Enligt Stockholmsbarometern (som tas fram av Stockholms Handelskammare) fortsätter Stockholms näringsliv att växa snabbare än övriga rikets näringsliv. Konjunkturindikatorn för Stockholms län ökar från 19 till 23 under årets tredje kvartal. Det är högre än genomsnittet (13) under 2000-talet. Uppgången är bred och antalet anställda ökade i de flesta branscherna. Ökningen var särskilt tydlig inom tillverkning och handel med motorfordon. Konjunkturindikatorn för hela landet ökar från 15 till 17.

► Starkt år för bilförsäljningen i Stockholms län

2014 har varit ett starkt år för nybilsförsäljningen. Hittills i år (januari till oktober) har knappt 73 000 personbilar nyregistreras i Stockholms län. Det är sju procent fler än under motsvarande period 2013, och den högsta noteringen i tidsserien, se *diagram 21*.

Utvecklingen är ännu kraftigare i övriga riket, och alla län redovisar en ökning där Gotland (47 procent) och Jämtland (22) har haft den starkaste utvecklingen. Totalt sett har antalet nybilsregistreringar ökat med nästan 13 procent till 269 000 personbilar. Sett till tredje kvartalet ökade nybilsregistreringen med fyra procent, och för oktober uppgick ökningen till 5 procent.

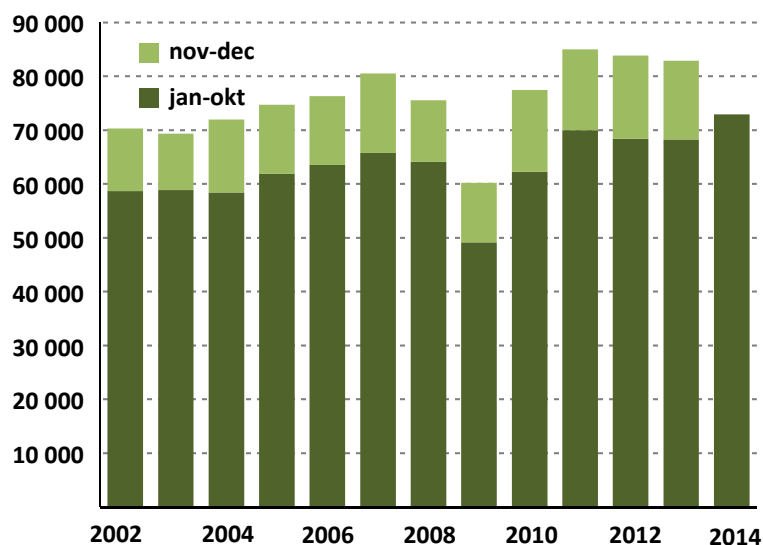

Diagram 21. Nybilsregistreringen i Stockholms län, 2002-2014. Källa: SCB/Trafikanalys

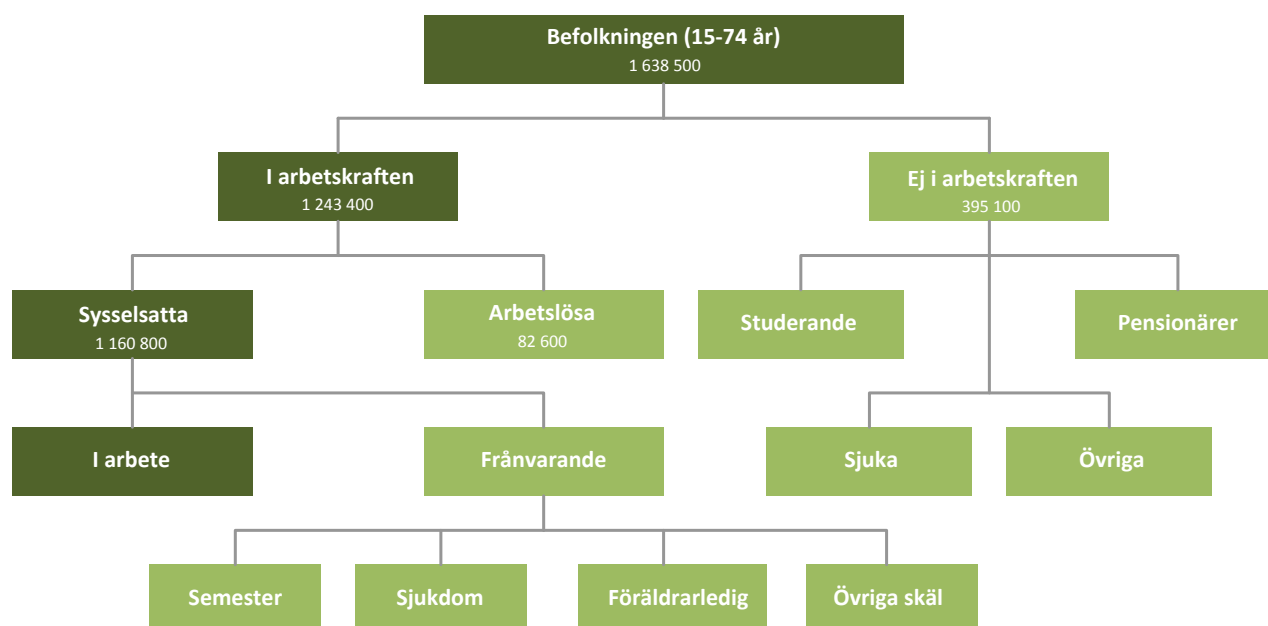
► Högst förvärvsinkomst i Danderyd, och kvinnor har ökat mer än männen under 2000-talet

Under hösten redovisades preliminär statistik av förvärvsinkomster i samtliga 290 kommuner. I Stockholms län uppgår medianinkomsten till 275 000 för personer 20 år eller äldre. Det är en ökning på två procent jämfört med 2012. I riket som helhet uppgick medianinkomsten till 248 000 och utvecklingen på ett års sikt låg i linje med länets. Danderyd (334 000) och Täby (324 000) har högst av samtliga rikets kommuner. Starkast utveckling under 2000-talet har Kiruna (32 procent), följt av Varberg (30) och Vaxholm (29) haft. I länet har Södertälje och Sigtuna haft den lägsta ökningen av medianinkomsten, tio respektive elva procent. På länsnivå har kvinnorna ökat sin medianinkomst med 22 och männen med 17 procent sedan år 2000. Män (310 000) har alltså en högre inkomst än kvinnor (246 000). Se *bilaga 6* för länets samtliga kommuner.

Bilaga 1 – Kort om arbetsmarknadsstatistik

Arbetskraftsundersökningarna (AKU) utförs löpande av SCB. För riket presenteras undersökningen månatligen. På regional nivå sker dock redovisningen per kvartal. Den statistik som presenteras genom AKU är de officiella arbetslöshetstalen och följer International Labour Organizations (ILO) och EU:s riktlinjer. Vid internationella jämförelser är det med andra ord AKU:s arbetsmarknadsstatistik som ska användas.

Figuren nedan redovisar Arbetskraftsundersökningarnas indelning av arbetsmarknaden för befolkningen i åldern 15-74 år. I ett första steg delas befolkningen in i arbetskraften och ej i arbetskraften. I Stockholms län var 395 100 ej i arbetskraften. Denna kategori utgörs av studerande, sjuka (t.ex. förtidspensionärer av hälsoskäl), pensionärer och övriga. 1 243 400 av länets befolkning definieras vara i arbetskraften vilket innebär att man antingen är sysselsatt eller arbetslös. Sysselsättningen beräknas genom att sätta antalet sysselsatta i förhållande till befolkningen i det aktuella ålderintervallet. Kvoten uppgår till 0,708 vilket innebär att sysselsättningsgraden är 70,8 procent. Arbetslöshet definieras däremot som andelen arbetslösa i förhållande till arbetskraften (inte befolkningen) vilket under andra kvartalet kvartalet 2014 uppgick till 6,6 procent. På grund av att den relativa sysselsättningen och arbetslösheten relateras till olika storheter (arbetskraften och befolkningen) kan t.ex. arbetslösheten gå upp utan att sysselsättningen förändras.

Figur B1. Arbetsmarknaden i antal för befolkningen (15-74 år), Stockholms län, tredje kvartalet 2014.

Arbetskraftsundersökningarna är en urvalsundersökning baserad på intervjuer med enskilda personer. Därutöver använder sig SCB av två andra undersökningar för att spegla utvecklingen på arbetsmarknaden: Kortperiodisk sysselsättningsstatistik (KS) och registerbaserad arbetsmarknadsstatistik (RAMS). Den förstnämnda vänder sig till företag/arbetsgivare via enkäter för att ta reda på antalet anställningar. Undersökningen redovisas på kvartalsnivå. RAMS bygger

på kontrolluppgifter från Skatteverket och omfattar alla som har inkomst från arbete och – eftersom det inte är en urvalsundersökning - presenterar den säkraste statistiken över arbetsmarknaden. Det innebär att statistiken kan brytas över flera faktorer utan att sanningshalten går förlorad. Samtidigt innebär insamlingsmetoden att statistiken presenteras med fördröjning och kan inte användas som korttidsindikator.

Arbetskraftsundersökningens precision

Arbetskraftsundersökningarna är en urvalsundersökning. Det betyder att det finns en viss osäkerhet vid skattningarna (estimatet). Förändringar från ett år till ett annat i andelar på länsnivå når inte alltid upp till så kallad statistiskt signifikans men i regel om vi t.ex. jämför Stockholm med övriga riket eller andra län. De skattade värden som redovisas ska ses som indikationer på utvecklingen.

Arbetskraftsundersökningarna jämfört med Arbetsförmedlingen statistik

Arbetsförmedlingens statistik är mer att betrakta som verksamhetsstatistik eftersom det bygger på antalet inskrivna som är öppet arbetslösa eller i program med aktivitetsstöd vilket innebär att nivån är lägre än AKU:s arbetslöshetstal. Sedan hösten 2011 relateras antalet till en uppskattning av arbetskraften. Tidigare sattes antalet arbetslösa i förhållande till befolkningen. Arbetsförmedlingens statistik täcker – av naturliga skäl – inte in dem som är arbetslösa, men som inte skrivit in sig på arbetsförmedlingen. Dessutom använder sig SCB/AKU av åldersintervallet 15-74 år medan Arbetsförmedlingen har 16-64 år vilket ytterligare ökar diskrepansen mellan de två måtten.

En av fördelarna med Arbetsförmedlingens insamlingsmetod är att registerdata möjliggör snabbare uppdatering och att antalet inskrivna som arbetslösa kan fördelas på fler grupper (åldersgrupper, kön, utrikes födda etc.) utan att sanningshalten går förlorad. Begreppet andel/antal personer som saknar arbete omfattar såväl öppet arbetslösa som personer i program.

Revidering av AKU

I februari 2013 meddelade SCB att Arbetskraftsundersökningarnas tabellpaket och tidsserier uppdateras. Uppdateringen avser 2010-2012 och sker med anledning av en förbättrad beräkningsmetod. Skillnaderna mot tidigare publicerade uppgifter är i huvudsak marginella och ändrar inte beskrivningen av arbetsmarknaden och dess utveckling, men sysselsättning ligger något lägre och arbetslöshet marginellt högre. Jämförbarheten med perioden 2005-2009 är fortsatt god.

Bilaga 2 – Arbetslöshet och sysselsättning per län

Län	Arbetslöshet (%)			Sysselsättning (%)		
	Män	Kvinnor	Totalt	Män	Kvinnor	Totalt
Stockholms län	6,7 %	6,6 %	6,6 %	73,2 %	68,5 %	70,8 %
Uppsala län	6,1 %	4,2 %	5,2 %	71,2 %	67,7 %	69,5 %
Sörmlands län	7,5 %	7,4 %	7,4 %	67,4 %	62,5 %	65,0 %
Östergötlands län	6,9 %	8,9 %	7,8 %	71,8 %	60,6 %	66,1 %
Jönköpings län	5,3 %	5,3 %	5,3 %	72,3 %	66,7 %	69,6 %
Kronobergs län	6,8 %	6,6 %	6,7 %	71,7 %	66,9 %	69,3 %
Kalmar län	7,0 %	6,8 %	6,9 %	67,1 %	64,2 %	65,7 %
Gotlands län	5,6 %	8,4 %	6,9 %	71,3 %	62,2 %	66,9 %
Blekinge län	9,9 %	8,2 %	9,1 %	64,2 %	60,3 %	62,3 %
Skåne län	10,1 %	8,4 %	9,3 %	67,5 %	63,3 %	65,4 %
Hallands län	4,5 %	3,9 %	4,2 %	73,5 %	70,9 %	72,2 %
V. Götalands län	7,2 %	7,3 %	7,2 %	71,1 %	66,3 %	68,8 %
Värmlands län	6,1 %	7,7 %	6,8 %	69,2 %	59,5 %	64,4 %
Örebro län	7,7 %	8,4 %	8,0 %	67,6 %	61,2 %	64,4 %
Västmanlands län	8,3 %	7,8 %	8,0 %	68,2 %	62,1 %	65,2 %
Dalarnas län	8,5 %	6,1 %	7,4 %	66,0 %	64,2 %	65,1 %
Gävleborgs län	8,9 %	8,2 %	8,6 %	62,9 %	59,7 %	61,3 %
V-norrlands län	8,3 %	6,9 %	7,7 %	68,0 %	62,0 %	65,2 %
Jämtlands län	7,8 %	7,0 %	7,4 %	64,8 %	66,1 %	65,5 %
Västerbottens län	7,9 %	4,7 %	6,4 %	69,0 %	66,9 %	68,0 %
Norrbottnens län	7,0 %	6,7 %	6,8 %	65,3 %	64,1 %	64,8 %

Tabell B2. Andel sysselsatta och arbetslösa per län, uppdelat på kvinnor och män, 2014_{K3}. **Källa:** SCB/AKU

Bilaga 3 – Arbetslösa i länets kommuner

Kommun	kvinnor (procent)			män (procent)		
	öppet arbetslösa	i program	totalt	öppet arbetslösa	i program	totalt
Botkyrka	7,5 %	5,5 %	13,0 %	6,8 %	4,2 %	11,0 %
Danderyd	1,8 %	0,6 %	2,4 %	1,8 %	0,4 %	2,2 %
Ekerö	2,2 %	0,9 %	3,1 %	2,0 %	0,9 %	2,8 %
Haninge	4,2 %	2,8 %	7,0 %	4,6 %	2,4 %	7,0 %
Huddinge	4,2 %	2,5 %	6,7 %	3,9 %	2,3 %	6,2 %
Järfälla	6,0 %	2,7 %	8,7 %	5,9 %	2,7 %	8,5 %
Lidingö	2,7 %	1,2 %	3,8 %	2,5 %	0,9 %	3,4 %
Nacka	3,2 %	1,4 %	4,6 %	3,1 %	1,5 %	4,6 %
Norrtälje	2,2 %	2,0 %	4,2 %	2,7 %	1,9 %	4,6 %
Nykvarn	2,5 %	1,5 %	4,0 %	2,6 %	1,3 %	3,9 %
Nynäshamn	3,7 %	2,3 %	6,0 %	3,2 %	2,4 %	5,6 %
Salem	3,4 %	2,0 %	5,4 %	2,6 %	1,7 %	4,4 %
Sigtuna	4,3 %	2,2 %	6,5 %	4,4 %	2,1 %	6,5 %
Sollentuna	3,5 %	1,5 %	4,9 %	3,4 %	1,3 %	4,8 %
Solna	4,0 %	1,4 %	5,4 %	3,3 %	1,4 %	4,7 %
Stockholm	4,4 %	2,3 %	6,6 %	4,6 %	2,3 %	6,9 %
Sundbyberg	5,4 %	2,8 %	8,2 %	5,2 %	2,8 %	8,0 %
Södertälje	8,1 %	8,5 %	16,6 %	6,8 %	6,4 %	13,2 %
Tyresö	3,1 %	1,3 %	4,4 %	2,7 %	1,2 %	3,9 %
Täby	2,3 %	0,6 %	2,9 %	2,4 %	0,6 %	3,0 %
Upplands-Bro	5,3 %	2,6 %	7,9 %	4,5 %	2,3 %	6,8 %
Upplands Väsby	4,1 %	2,0 %	6,1 %	4,1 %	2,1 %	6,3 %
Vallentuna	2,0 %	0,7 %	2,7 %	1,7 %	1,0 %	2,8 %
Vaxholm	1,7 %	0,8 %	2,5 %	1,5 %	0,7 %	2,2 %
Värmdö	2,7 %	1,3 %	4,1 %	2,6 %	1,3 %	3,9 %
Österåker	2,4 %	1,1 %	3,4 %	2,6 %	1,3 %	4,0 %
Sthlm län	4,2 %	2,4 %	6,6 %	4,2 %	2,3 %	6,5 %

Tabell B3. Andel öppet arbetslösa och andel i program med aktivitetsstöd i förhållande till arbetskraften i länets kommuner, oktober 2014. **Källa:** Arbetsförmedlingen

Bilaga 4 – Nystartade företag i länets kommuner

Kommun	2013 _{K1-K3}	2014 _{K1-K3}	Förändring	
			antal	procent
Botkyrka	216	247	31	14 %
Danderyd	233	326	93	40 %
Ekerö	94	94	0	0 %
Haninge	226	241	15	7 %
Huddinge	294	280	-14	-5 %
Järfälla	173	191	18	10 %
Lidingö	253	226	-27	-11 %
Nacka	442	447	5	1 %
Norrtälje	181	196	15	8 %
Nykvarn	21	30	9	43 %
Nynäshamn	71	73	2	3 %
Salem	41	36	-5	-12 %
Sigtuna	152	155	3	2 %
Sollentuna	274	292	18	7 %
Solna	342	336	-6	-2 %
Stockholm	7 054	7525	471	7 %
Sundbyberg	151	148	-3	-2 %
Södertälje	293	259	-34	-12 %
Tyresö	130	147	17	13 %
Täby	273	310	37	14 %
Upplands Väsby	129	127	-2	-2 %
Upplands-Bro	74	52	-22	-30 %
Vallentuna	99	76	-23	-23 %
Vaxholm	56	48	-8	-14 %
Värmdö	173	179	6	3 %
Österåker	136	152	16	12 %
Stockholms län	11 581	12 193	612	5%

Tabell B4. Antal nystartade företag i länets kommuner under 2014_{K1-K3} jämfört med motsvarande period 2013.

Källa: Bolagsverket

Bilaga 5 – Befolkningsförändringar, årets tre första kvartal

Kommun	Befolkning	Folkökning	Födelseöverskott	Flyttnetto, inrikes	Flyttnetto, utrikes	Justering
Botkyrka	88 778	1 198	555	-153	1 021	25
Danderyd	32 261	39	10	76	84	3
Ekerö	26 623	268	91	-22	71	-2
Haninge	82 011	1 079	385	-20	556	14
Huddinge	104 154	1 597	546	78	826	19
Järfälla	70 282	1 115	286	-124	504	6
Lidingö	45 468	290	37	31	230	-1
Nacka	95 654	1 231	474	-114	364	12
Norrtälje	57 453	608	-14	-52	311	-2
Nykvarn	9 703	180	32	-9	8	0
Nynäshamn	26 966	170	3	-10	73	6
Salem	16 106	105	41	-105	47	5
Sigtuna	44 021	649	228	-121	389	8
Sollentuna	69 183	1 038	284	114	471	7
Solna	74 011	1 271	478	380	523	-2
Stockholm	909 976	12 276	5 982	3 626	6 689	153
Sundbyberg	43 763	1 137	341	131	407	2
Södertälje	91 998	926	357	-361	1 268	10
Tyresö	45 147	866	159	-52	187	5
Täby	67 353	1 061	127	85	212	12
Upplands Väsby	41 787	338	137	-73	181	0
Upplands-Bro	25 230	527	114	-25	143	0
Vallentuna	31 879	263	154	-68	64	-1
Vaxholm	11 316	128	29	-22	58	2
Värmdö	40 281	497	132	-109	167	-1
Österåker	41 029	534	117	-78	164	5
Riket	9 728 498	83 634	22 866	n/a	59 897	871
Stockholms län	2 192 433	29 391	11 085	3 003	15 018	285

Tabell B5. Befolkningsförändring i länets kommuner under de tre första kvartalen 2014. Källa: SCB

Bilaga 6 – Förvärvsinkomst (median) i länets kommuner

Kommun	Förvärvsinkomst, median 2013 (prel.)			Utveckling sedan 2000 (samtliga)
	kvinnor	män	samtliga	
Upplands Väsby	235 639	305 580	266 952	13 %
Vallentuna	261 541	343 740	298 316	25 %
Österåker	255 050	331 070	290 114	20 %
Värmdö	264 002	330 322	293 615	23 %
Järfälla	237 152	312 163	271 926	12 %
Ekerö	269 790	353 548	307 944	22 %
Huddinge	239 666	297 842	266 157	15 %
Botkyrka	199 113	253 634	226 928	12 %
Salem	258 455	332 824	292 282	19 %
Haninge	229 966	295 790	260 064	15 %
Tyresö	261 075	329 881	292 090	19 %
Upplands-Bro	230 564	314 892	268 459	15 %
Nykvarn	271 755	341 281	306 175	25 %
Täby	279 132	383 863	323 597	21 %
Danderyd	278 879	425 618	334 049	23 %
Sollentuna	268 380	343 793	301 860	20 %
Stockholm	252 637	308 168	277 787	24 %
Södertälje	197 976	265 453	230 112	10 %
Nacka	273 540	346 077	304 824	25 %
Sundbyberg	245 110	298 955	270 316	18 %
Solna	254 017	319 855	284 688	26 %
Lidingö	266 018	364 574	306 180	20 %
Vaxholm	270 157	362 088	308 688	29 %
Norrtälje	209 435	277 569	240 067	18 %
Sigtuna	222 309	289 963	255 300	11 %
Nynäshamn	216 221	291 974	252 054	14 %
Sthlm län	245 963	310 324	275 241	20 %

Tabell B6. Förvärvsinkomst i länets kommuner, median 2013. Källa: SCB

Sammanräknad förvärvsinkomst består av inkomst av tjänst och inkomst av näringsverksamhet. I inkomst av tjänst ingår förutom löneinkomst även inkomst från pension, sjukpenning och andra skattepliktiga ersättningar från försäkringskassan.